

ZVÄZ AUTOMOBILOVÉHO PRIEMYSLU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Tlačová správa

Slovensko zaostáva v zelenej transformácii krajiny. Ako splniť záväzky EÚ?

Bratislava, 13.1.2022

Podľa predbežných výsledkov sa v roku 2021 vyrobilo na Slovensku niečo viac ako 1 000 000 automobilov, čo je v porovnaní s predošlým rokom mierny nárast o približne 4 percentá. S rovnakým objemom produkcie sa počíta aj v roku 2022. Len pre zaujímavosť, vo februári tohto roku opustilo výrobnú linku 15-miliónte vozidlo, vyrobené na Slovensku. V minulom roku sa v porovnaní s predchádzajúcim zvýšil počet registrácií nových automobilov o 2,87 percent, čo celkovo predstavuje počet 87 347 vozidiel. Tieto informácie poskytol Zväz automobilového priemyslu SR na svojej výročnej tlačovej konferencii. Okrem aktuálnych čísel sa však robila aj bilancia realizovaných aktivít a diskutovalo sa aj o výzvach na najbližšie obdobie. Medzi tie patrí aj zelená transformácia krajiny, v zmysle plnenia záväzkov Európskej únie.

Výroba vozidiel

Slovensko aj naďalej zostáva svetovým lídrom vo výrobe vozidiel per capita, v prepočte na 1 000 obyvateľov sa v roku 2021 vyrobilo 184 vozidiel. Podiel automobilovej výroby na celkovej priemyselnej výrobe Slovenska dosiahol 47,7 percent. Automobilový priemysel sa podieľal na celkovom exporte krajiny viac ako 42 percentami. Počet zamestnancov v automobilovom priemysle zaznamenal mierny pokles, priama zamestnanosť dosiahla výšku 164 tisíc pracovníkov, agregovaná 245 tisíc zamestnancov. *„Celkovo možno považovať tieto čísla za mierne optimistické, aj vzhľadom na ťažké obdobie poznačené pandemiou a problémami v dodávkach, ktorým si prechádzame,“* hovorí Alexander Matušek, prezident ZAP SR. *„Verím, že k týmto výsledkom prispeli aj viaceré aktivity Zväzu automobilového priemyslu, v rámci ktorých sme sa zasadzovali aj za zachovanie pracovných miest v čase pandémie. Za mimoriadne dôležité považujem spracovanie koncepcie a presadenie schválenia zákona o podpore v čase skrátenej práce – tzv. Kurzarbeit, ako aj zavedenie Prvej pomoci, pravidiel nosenia respirátorov v prevádzkach, predĺženie a vyplácanie prvej pomoci. Verejne je treba poďakovať aj vedeniu a pracovníkom našich firiem, ktorí dokázali v náročných podmienkach udržať výrobu a dosiahnuť výsledky, ktoré sme ešte v polovici roka neočakávali.“* K ďalším významným aktivitám ZAP SR v minulom roku patrilo aj presadenie zmeny postavenia majstra odbornej výchovy v Zákone o pedagogických a odborných zamestnancoch, zmena filozofie certifikovaných miest opravy, koordinácia krokov smerujúcich k podpore mobility na báze alternatívnych palív, zakomponovanie priemyselných odpadov do Programu odpadového hospodárstva SR, novela zákona o Environmentálnom fonde či superodpočet na podporu investícií do moderných technológií. Podarilo sa dosiahnuť aj súbeh Superodpočtu nákladov na výskum a inovácie s pandemickou pomocou. ZAP SR sa významne zapojil do procesu aktualizácie Stratégie inteligentnej špecializácie, ktorá ovplyvní budúce aktivity v oblasti výskumu a vývoja.

Výzvy na rok 2022

Medzi dôležité výzvy na tento rok patrí aj pokračovanie v zelenej transformácii Slovenska. Automobilový priemysel je totiž akcelerátorom zelenej Európy a Slovensko sa pripojilo k základnému dokumentu „Green Deal“ – k deklarácii Európskej komisie na ceste k uhlíkovej neutralite. Akčný plán „FIT FOR 55“ má 14 dokumentov, ktoré obsahujú konkrétne záväzky aj pre Slovensko. Medzi tieto okrem iného patrí zníženie emisií z dopravy, budovanie infraštruktúry pre alternatívne palivá, redukcia emisií z dopravy aj cez obnoviteľné zdroje energie a palivá či nová štruktúra minimálnych daňových sadzieb založená na skutočnom energetickom obsahu a environmentálnych vlastnostiach palív a elektriny. *„Ciele stanovené v týchto dokumentoch sú naozaj ambiciózne a sú pre nás záväzné, žiaľ momentálny stav nie je ani zďaleka uspokojivý. Slovensko zaostáva vo všetkých podstatných kategóriách,“* upozorňuje Alexander Matušek. Nedostatočné je stále znižovanie emisií CO₂ pri predaji nových automobilov. Len pre porovnanie - zatiaľ čo priemerný počet

ZVÄZ AUTOMOBILOVÉHO PRIEMYSLU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

registrácií nových vozidiel podľa paliva (BEV+PHEV, teda vozidiel na elektrický pohon + plug-in hybridných vozidiel) dosiahol v prvých troch kvartáloch roka 2021 v EÚ 18,9 percenta, na Slovensku to boli iba 3 percentá z celkového počtu nových registrovaných vozidiel. Zabrať bude teda potrebné pri obmene vozového parku. V roku 2020 bolo na Slovensku zaregistrovaných 3 175 BEV + PHEV automobilov, do roku 2025 však potrebujeme tento počet zvýšiť na 55 000. Podpora predaja vozidiel na alternatívne pohony je u nás stále nedostatočná, no bez nej nebude Slovensko schopné splniť svoje záväzky voči Európe. Podobne nepriaznivá situácia je aj s budovaním potrebnej infraštruktúry. V roku 2020 sme registrovali na Slovensku 820 nabíjajúcich staníc, ambícia je mať ich do roku 2025 až 5 500 a do roku 2030 ich budeme potrebovať až 25 000. „Automobilky sa prihlásili k zelenej transformácii. Na trhu pribúdajú modely s nízkymi alebo nulovými emisiami. Naopak z trhu budú postupne vytláčané klasické vozidlá. Ak chceme zabezpečiť dostupnosť mobility pre občanov Slovenska, je potrebné začať realizovať motivačné schémy pre rozvoj mobility a príslušnej nabíjacej a tankovacej infraštruktúry tak, aby sa moderné alternatívne technológie stali atraktívnejšie a dostupnejšie pre bežného obyvateľa. Na Slovensku veľa hovoríme, no riešime veci reštrikciami a zvyšovaním poplatkov, nie podporami a motiváciou,“ doplnil Alexander Matušek.

Registrácia vozidiel

Zatiaľ čo celkový trend registrácií nových vozidiel mal na Slovensku v roku 2021 rastúci charakter, v kategórii nových osobných vozidiel M1 tomu tak nebolo. Tu došlo k poklesu o 0,79 percenta na počet 75 700 vozidiel. Ak sa pozrieme na registráciu podľa segmentov, tak k poklesu registrácií došlo pri kategórii malé vozidlá (4,13 percent), ako aj pri vozidlách nižšej strednej triedy (0,77 percent). Naopak výraznejší nárast bol opätovne zaznamenaný pri vozidlách SUV (6,93 percent). Pri štatistike registrácií podľa vlastníkov, došlo k poklesu pri fyzických osobách, naopak k nárastu pri právnických subjektoch. Tu sa prejavuje fakt, že aj fyzické osoby začínajú stále viac na nákup vozidla využívať finančné produkty ako úver alebo lízing. Zaujímavá je vždy štatistika, respektíve porovnanie registrácie nových a individuálne dovezených vozidiel. Tu vidíme nárast práve pri individuálne dovezených vozidlách (nové a jazdené) o 3 846 vozidiel v porovnaní s rokom 2020. Stále neuspokojivá je situácia pri veku individuálne dovezených automobilov, kde pretrváva vysoký počet automobilov starších ako 5 rokov, ktoré predstavujú viac ako 60 percent zo všetkých individuálne dovezených vozidiel v roku 2021. Sú to prevažne vozidlá s emisnou normou EURO 5 a nižšou. Takéto vozidlá sú postupne vylučované z významných európskych miest a obmedzenia pribúdajú. Nie dobrá je aj situácia pri registrácii nových osobných vozidiel podľa paliva. „Slovensko zaostáva oproti Európe v počte zaregistrovaných vozidiel s nízkymi alebo nulovými emisiami (BEV+PHEV). Je to dôsledok neexistencie podpory. Na druhej strane sa nám zvýšila vekovosť individuálne dovezených vozidiel, kde segment vozidiel starších ako 15 rokov zaznamenal nárast trhového podielu o 1,57 percenta, pričom bolo dovezených až 8 508 takýchto vozidiel. Je zarážajúce, že počet individuálne dovezených vozidiel s vekom nad 5 rokov predstavoval až 49 percent z počtu predaných nových vozidiel,“ uzavrel svoje hodnotenie aktuálneho vývoja vozidlového parku na Slovensku Pavol Prepiak, výkonný viceprezident a predseda Divízie dovozcov automobilov ZAP SR.

Zväz automobilového priemyslu Slovenskej republiky (ZAP SR) vznikol dňa 22. 6. 1993 v Bánovciach nad Bebravou. Je to dobrovoľné združenie právnických osôb (spoločností, podnikov, výrobných družstiev a ďalších právnych subjektov). Je členom európskej asociácie výrobcov automobilov ACEA. Momentálne zastupuje záujmy 201 právnych subjektov, ktoré pôsobia v oblastiach: výskum, vývoj, výroba a predaj automobilov, motocyklov alebo ich súčastí, dovoz motorových vozidiel, projekcia a výroba náradia pre automobilový priemysel a príprava odborníkov v rámci odvetvia automotive. Automobilový priemysel je ťahúňom nášho hospodárstva, generuje 12,0 percent hrubej produkcie Slovenska, svojimi aktivitami ovplyvňuje priamo aj nepriamo viac ako 245.000 pracovných miest a podieľa sa 42,9 percentami na celkovom exporte priemyslu SR.